

Reactie op internetconsultatie van VNO-NCW en MKB-Nederland op het Besluit tot wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit i.v.m. modernisering asbeststelsel alsmede enkele technische wijzigingen van het Asbestverwijderingsbesluit 2005 en het Bouwbesluit 2012

Inhoud van het besluit

De wijziging van de regelgeving heeft tot doel, dat de voorschriften meer risicogericht worden en het nemen van beheersmaatregelen en/of innovatie bevorderd worden. De certificatieplicht wordt losgekoppeld van de risicoklasse, waardoor het nemen van beheersmaatregelen en het daarmee omlaag brengen van de blootstelling van werknemers tot onder de grenswaarde niet langer vanzelf leidt tot het wegvallen van certificatie bij werk aan eenzelfde asbestbron. Hierdoor wordt het instrument certificatie gerichter ingezet op activiteiten waarbij dat ook echt nodig is en wordt de benodigde deskundigheid geborgd. Tevens wordt het nemen van beheersmaatregelen en/of innovatie hiermee bevorderd. Dit wordt nog verder verankerd door in de regelgeving te verwijzen naar een op wetenschappelijke inzichten risico's gestoeld instrument, SMART-ns, waarmee innovatieve verwijderingsmethoden worden bevorderd. Verder worden de eisen, die aan de eindbeoordeling worden gesteld, gedifferentieerd en worden een aantal verbeteringen aangebracht waardoor sommige voorschriften eenduidiger en daardoor beter handhaafbaar worden.

VNO-NCW en MKB-Nederland willen hierbij het volgende opmerken.

Open normen bieden geen houvast

In het algemeen merken VNO-NCW en MKB-Nederland op, dat open normen worden gehanteerd, terwijl betrokken bedrijven behoefte hebben aan normen, die houvast bieden. Zo wordt in Arbobesluit art. 4.51 b lid 2 bepaald, dat "Indien de werkzaamheden in de buitenlucht betrekking hebben op asbesthoudende grond, wordt na het beëindigen van die werkzaamheden door een bedrijf dat daartoe adequaat is toegerust, een visuele inspectie uitgevoerd op de aanwezigheid van asbest teneinde vast te stellen dat de concentratie asbest niet hoger is dan honderd milligram per kilogram droge stof als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, van het Productenbesluit asbest." Niet duidelijk is wat moet worden verstaan onder een bedrijf, dat daartoe adequaat is toegerust. Er ontstaat verder twijfel of hier een milieukundig begeleider of het BRL 7000 gecertificeerde bedrijf, of de hoger veiligheidskundige wordt bedoeld.

Aangepaste procedure voor spoed saneringen bij ruitbreuk/beglazingskit (rk 1- sanering type A toepassing)

Bij het vervangen van beglazing bij glasbreuk als gevolg van een incident leidt de procedure voor asbestsaneringen tot de ongewenste situatie, dat de regelgeving voor het laten uitvoeren van asbestinventarisatie (1-2 werkdagen), indienen van een sloopmelding (5 werkdagen bij spoed), melden van werk bij Inspectie SZW (2 werkdagen) tot zeer lange doorlooptijden en in

verhouding daarmee tot zeer hoge kosten leidt: het werk wordt in verhouding onevenredig duur. Dit leidt ertoe, dat de opdrachtgever, dan wel marktpartijen er dan overwegend voor zullen kiezen om de ruit te vervangen, omdat met name bij glasbreuk snel herstel cruciaal is. Bovendien kunnen de in dat geval gevolgde werkwijzen niet in overeenstemming zijn met de voorgeschreven regels en tot onveilige werksituaties leiden.

In de voorgestelde wijzigingen van de asbestregelgeving wordt die situatie niet meegenomen. Dit knelpunt zou kunnen worden opgelost door aanpassing van de asbestregelgeving/procedures. Mogelijkheden daarvoor zijn:

1. Verplichte inventarisatieplicht laten vervallen, waarna er twee oplossingen zijn:
 - a. monsternamen van asbestverdachte kit door glasbedrijf in het geval van een glasbreuk toestaan met een spoedanalyse door een gecertificeerd laboratorium;
 - b. de werkzaamheden (verwijderen beglazing en kit) direct onder asbestcondities of volgens gevalideerde werkmethodiek uitvoeren;
2. De meldingsplicht via portal i-SZW handhaven, maar wel verkorten door dit ook onder de spoedmelding zoals genoemd in artikel 4.77c lid 5 te laten vallen (in geval van 1a melding direct nadat resultaten van laboratorium bekend zijn en in geval van 1b melding voordat naar de locatie wordt toegegaan);
3. Direct een eenvoudige (sloop)melding doen van deze werkzaamheden aan gemeente/omgevingsdienst. Een wachttijd van 5 werkdagen, zoals bij een spoedmelding vervalt dan.

Vasthouden aan certificatieplicht voor risicoklasse 2 werk

VNO-NCW en MKB-Nederland onderschrijven de doelstelling van het ontwerpbesluit dat staat voor een meer risicogedifferentieerde aanpak, waarbij de koppeling tussen de risicoklasse en de certificatieplicht komt te vervallen. Wij maken ons echter zorgen over de mogelijkheid om asbesttoepassingen die worden ingedeeld in risicoklasse 2 vrij te stellen van de certificatieplicht.

Bij asbestsaneringen in RK2 wordt de blootstellingsgrenswaarde overschreden, ook na het toepassen van best beschikbare technieken. Voor deze saneringen zijn specialistische beheersmaatregelen vereist.

Naast het dragen van adembeschermingsmiddelen betreft dat bijvoorbeeld:

- het realiseren van een goed werkend containment met een adequate luchtstroming en voldoende onderdruk;
- het voorzien in een goede decontaminatieprocedure en de daarvoor benodigde arbeidsmiddelen;
- het inzetten van een asbeststofzuiger en andere bronmaatregelen;
- het reinigen van de werkplek en tijdens de sanering gebruikte arbeidsmiddelen (hetgeen ook cruciaal is om secundaire asbestbesmettingen te voorkomen).

Wij vinden het belangrijk dat dit werk wordt uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven en personen. Daarvoor is juist de borging van certificatie vereist. Daarmee wordt voorkomen, dat er geen gelijk speelveld ontstaat en veilig en gezond werken onder druk komen te staan.

‘Best practices’ in een door de Minister aangewezen beoordelingsinstrument

Een belangrijk onderdeel van het ontwerpbesluit is het zogenoemde beoordelingsinstrument, dat een wettelijke status krijgt. Dit instrument zal ook de “maatregelen” beschrijven die moeten worden getroffen tijdens de sanering. In de regeling wordt dit ondergebracht bij TNO, die de te nemen maatregelen vaststelt op basis van de “actuele stand van de wetenschap”. TNO zal vervolgens bepalen welke werkwijze moet worden gehanteerd tijdens de sanering.

De dagelijkse saneringspraktijk dreigt hier te worden miskend, terwijl deskundigheid ongewenst eenzijdig bij TNO wordt gelegd en betrokkenheid van het werkveld essentieel is.